

25 december 2024 – Eerste Kerstdag

***Het Woord is vlees geworden
en het heeft onder ons gewoond
en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien (...),
vol van genade en waarheid.***

Johannes 1, vers 1 t/m 18

De boodschap van het Kerstfeest en tegelijkertijd de samenvatting van deze preek is: *het Woord is vlees geworden*. Nu zal een beetje doorgewinterde kerkganger weten wat hiermee wordt bedoeld en hier misschien ook nog wel een warm gevoel bij krijgen. Maar de kinderen of jongeren zullen mogelijk totaal niet weten wat hiermee wordt bedoeld: het Woord is vlees geworden. Het gaat over Jezus, dat kan niet anders met Kerstfeest, maar verder...? Nu, daarom wil ik dit eerst uitleggen, want het is zoiets groots... en zoiets geweldigs ook.

Ik zal dus eerst even in de uitleg-modus gaan. Vervolgens zal ik proberen aan te geven wat dit voor je geloof betekent, waarom het zo *mooi* is om te geloven en vandaag te vieren dat 'het Woord is vlees geworden'. En tenslotte zal ik nog een paar foto's laten zien om het concreet te maken en om ook te laten zien dat het met Kerstfeest echt om u en om jou nu gaat.

Maar dus eerst even uitleg over de woorden: 'het Woord is vlees geworden'. Nu, deze woorden komen wij pas later in het eerste hoofdstuk tegen, Johannes begint eerst zijn boek zo: *in het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God*. Johannes neemt ons aan het begin van zijn boek over Jezus niet mee naar Bethlehem, naar de stal of wat het ook is geweest..., maar hij neemt ons helemaal mee terug naar het allereerste begin..., het moment dat er nog geen wereld was, dat er helemaal niets was, alleen God. Ik heb het er ook over gehad bij de Kerstfeestviering van Lydia en de Gesprekskring: heb je dat ook wel eens geprobeerd om helemaal terug te denken naar het allereerste begin? Maar wat was er dan voor? Ja niets. Alleen God. En verder was er niets... Onbegrijpelijk hè? God sprak op een moment – ja, een moment? Er was nog geen tijd. Hoe kan dat? – God sprak..., Zijn Woord klonk en daarmee schiep Hij de wereld. God riep de wereld tot leven. Wij leven dus, zo zou je kunnen zeggen, *door Zijn Woord*. Nu dat Woord, dat was Jezus.

Ho, dat gaat even erg snel misschien... Laten wij even daarom vanaf de andere kant beginnen: Jezus. Jezus Die tot ons is gekomen als kindje in Bethlehem. Waarschijnlijk was Hij een heel gewoon kindje, voor Zijn moeder natuurlijk het meest bijzondere kindje wat er is, maar verder: gewoon net als iedere andere baby. Waarschijnlijk een wat licht getinte huidskleur, wat zwarte haartjes misschien al.... en later zal Hij als een jongvolwassene het land doortrekken als een

rondtrekkende leraar... en rond zijn 33e worden gedood door kruisiging. Nu in deze Jezus zien wij God helemaal. Hij is het Woord van God. Letterlijk en figuurlijk *sprekend God*.

Vaak zijn woorden gewoon woorden, maar er zijn van die woorden hè, die je gelijk aan een persoon doen denken. 'Holy moly': bij die woorden moeten kinderen gelijk denken aan Freek Vonk. 'I have a dream' Gelijk moet je denken aan Martin Luther King en zijn strijd tegen het zo hardnekkige racisme, de strijd die hem het leven heeft gekost. Nu, Jezus is ook zo'n woord. *Het Woord*. Als je Hem hoort, of aan Hem denkt, dan denk je gelijk aan God, zo wil Johannes zeggen. Hij is het Woord, waardoor God van Zich laat horen. Hij is dat Woord van God uit het begin, waardoor er leven komt, waardoor de duisternis moet verdwijnen voor het licht. Zoals God in den beginne sprak en de wereld kwam tot leven, zo spreekt God met Kerstfeest weer... komen wij opnieuw in aanraking met Zijn Woord... worden wij overweldigd door Gods macht en goedheid... en ontstaat er weer prachtig leven... In deze Jezus is de sprekende en scheppende God hier in ons midden. De God van alle eeuwigheid af, toen er nog helemaal niets was. Die machtige God Die alles in handen heeft – al de planeten en melkwegstelsels, alle miljarden jaren, en ook heel de toekomst – deze God ligt hier tussen de mensen in en wordt over de wangen geaaid door Maria... en bewonderd door een paar onthutste herders.

Het Woord (het Woord van God) is vleesgeworden, zo omschrijft Johannes dit. Het Woord – Jezus, God Zelf – werd vlees. Dat woord 'vlees', de meeste Bijbelvertalingen vertalen dit met: 'het Woord is *mens* geworden'. Nu, dat wordt er ook mee bedoeld, maar dat woord 'vlees' – wat k in de oorspronkelijk Griekse tekst staat – maakt het nog concreter, nog aardser, ik zou haast zeggen: 'platter'. Vlees, zoals wij mensen van vlees en bloed zijn. Wij zijn mensen van vlees en bloed en daarmee heel erg aards, heel kwetsbaar ook. Wij staan blootgesteld aan allerlei gevaren. Wij zijn vergankelijk: ons vlees veroudert en verteert na ons sterven. Nu, zo menselijk als het maar zijn kan, zo is God verschenen. Geen wonderlijke boven-

aardse verschijning. Nee, gewoon mens als wij. God in ons midden, vlees en bloed zoals wij.

Nu nog even het hele vers (vers 14): *Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien (...), vol van genade en waarheid*.

'Wij hebben Gods heerlijkheid gezien' en 'vol van genade en waarheid' Weet u aan welke geschiedenis de joodse lezers van Johannes' woorden waarschijnlijk hebben moeten denken, toen ze dit lazen? (ik heb er rond de zomervakantie over gepreekt.) Aan Mozes. Mozes wilde namelijk op een keer God zien. Mozes had daaraan voorafgaand intens voor het volk Israël gebeden, toen zij de zonde van het gouden kalf waren begaan. God wilde vanwege dat gouden kalf als nieuw uitgeroepen god het volk namelijk vernietigen, maar op Mozes' gebed heeft God toch het volk gespaard. Nu, Mozes wilde zeker zijn

dat het echt weer goed is en dat het volk weer met God verder mocht en daarom vroeg hij aan God: 'toon mij Uw heerlijkheid'. Mozes wilde Gods heerlijkheid zien..., maar: 'niemand kan Mij zien en in leven blijven, zo antwoordde God aan Mozes.' Mozes moest daarom ergens gaan staan – wat verdept opgesteld, in een rotskloof – en God zou dan aan hem voorbijgaan en dan zal Mozes God als het ware op Zijn rug mogen zien. Nu, als God voorbijtrekt aan Mozes..., dan ziet Mozes nauwelijks iets – want dat kon dus niet - maar hij hoort wel tussen de rotswanden klinken: *HEERE, HEERE, God barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw*. 'Heere, HEERE, vol van genade en waarheid, vol van genade en trouw.' Nu nog een keer die woorden van Johannes lezen: *het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond. En wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, vol van genade en waarheid*. En dan het laatste vers van ons Bijbelgedeelte (vers 18): *niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon (Jezus) heeft Hem ons verklaard*. Johannes en zijn medegelovigen... zij hebben God wel gezien, in tegenstelling tot Mozes! Want die Jezus... was God Zelf. *Hij was het Woord van God, waardoor zij God Zelf hebben horen spreken en zien optreden*. Hij was dat Woord, Gods scheppende kracht, dat licht bracht en tot leven bracht... Wat die beroemde Mozes niet heeft mogen zien, dat hebben zij mogen horen, zien, ontdekken: God, gewoon in hun midden!

Nu, ik heb heel veel uitgelegd nu, maar heeft u het door? Heb je het door wat voor een ongelooflijk iets wij vieren met Kerst? ... Of het is complete onzin, een slechte grap.... of het is echt zo en je moet er iets mee, we kunnen er als wereld gewoon niet om heen. Of God is – zoals veel mensen denken - ergens ver weg boven je, iets vaags, een gevoel, een idee, een bepaalde macht waar je hooguit wat op kan hopen...(of ja bestaat er eigenlijk wel een God?) of... het is echt waar: de Schepper van deze wereld, die almachtige Machthebber, Degene die alles in handen heeft, Die er altijd al is geweest en er altijd zal zijn, is hier onder ons gekomen en is geworden als een van ons..., zo vleeselijk, zo aards als het maar zijn kan... Maar dan is er geweldig goed nieuws en geweldig veel hoop voor deze wereld! Want dan kom ik op mijn volgende punt waarom het zo mooi is om dit te geloven. Ik lees nog een keer de zin door, waar wij vanmorgen bij stilstaan uit Johannes' boek: *het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond*. Jezus – in Wie wij dus met God Zelf van doen hebben – heeft onder ons gewoond. Nu, dat Griekse woord 'wonen' wat hier wordt gebruikt, betekent zoiets als 'je tent opslaan'. En dan moet je niet aan je toekomstige kampeervakantie denken, maar dan moeten wij weer naar Mozes terug. Toen God met Mozes en het volk bij de berg Sinai een verbond had gesloten en zij vervolgens de hele reis verder zouden gaan maken, toen kreeg Mozes de opdracht van God: 'jullie moeten voor Mij een tent maken.' God wilde ook een tent, zoals alle mensen daar in een tent woonden..., God wilde te midden van hen wonen en met hen mee optrekken. Nu, dat is volgens mij de betekenis van het Kerstfeest, het waarom van het Kerstfeest: het Woord is vlees geworden – God is mens geworden, zo menselijk als het maar zijn kan! – en *wilde onder ons wonen*. Wilde bij ons Zijn tent bij ons opslaan. Want God wil met ons optrekken. Ondanks dat het gouden kalf was gemaakt. Ondanks dat er nog zoveel meer goden en godenbeel-

den de eeuwen door op deze wereld zijn gemaakt en op de plaats van God zijn gezet..., God laat ons niet aan onszelf en onze goden over..., maar maakt onder ons voor Zichzelf opnieuw ruimte. Of nu ja: een kribbe is voldoende. Zo graag wilde God onder de mensen wonen, één met hen zijn!

Hoe bijzonder is dat... In mijn preek over de tent die Mozes en het volk voor God moesten maken, had ik een paar maanden geleden gezegd: andere volken uit die tijd dienden goden die eigenlijk niet echt in de mensen waren geïnteresseerd. Als je precies goed offerde en genoeg offerde, dan had je kans dat de goden je gunstig gezind zouden zijn. Maar eigenlijk waren de mensen gewoon door de goden gemaakt om voor hen het werk op de aarde op te knappen, zo vertelde hun scheppingsverhalen. ... Nu, tegenwoordig geloven veel mensen vaak in iets goddelijks in jezelf, maar dat lijkt mij haast nog troostelozer: want dan ben je dus helemaal aan jezelf overgeleverd en moet ik dus het goddelijke ergens in mijzelf vinden tussen al mijn angsten in, mijn onzekerheden, mijn falen, mijn beperkingen? Ik kom niet zoveel goddelijks bij mijzelf tegen en ook bij anderen niet, als ik eerlijk ben. ... Sommigen zeggen daarom gewoon dat er geen god bestaat, maar daarvoor ben ik te ongelovig om dat te geloven. Dan hebben dus alle slachtoffers op deze wereld gewoon pech? Dan is het gewoon geluk hebben hier op aarde? 'The lucky few' Of... of het is echt zo, wat de Bijbel vertelt: die machtige, ontzagwekkende God van in den beginne is zo bijzonder betrokken is op die kleine mensjes hier op aarde... dat Hij zo graag Zijn liefde en leven en vreugde met mensen wil delen... dat Hij zelfs zijn tentje te midden van ons heeft opgeslagen op deze aarde. Het was Gods plan om een wereld te maken, met daarop van die kleine mensjes... om met die kleine wezentjes met allemaal een eigen wil, om met hen Zijn grootse liefde te delen, Zijn leven, Zijn vreugde... Helaas konden wij daar niet bij, begrepen wij het niet of wilden wij het niet begrijpen en ketste Gods liefde steeds af op onze keuzen en onze eigenwijsheid... Nu, dan maar dan naar ons toekomen, zo menselijk als het maar zijn kon, als vlees van ons vlees. het Woord is vleesgeworden.

Probeer het voor jezelf te beseffen: God is zo dichtbij gekomen! Misschien kijken wij wel veel te ver weg. Denken wij veel te groot. Of te abstract. Of staan wij er te weinig bij stil. Durven wij het misschien niet echt te geloven. Maar: God is zo dichtbij, bij u, bij jou, bij mij.

Nu, ik hoop dat u en jij daar blij van worden: met wat voor een geweldige God wij van doen hebben! Maar Kerstfeest heeft ook nog een diepere bedoeling en dat is het laatste punt van mijn preek. Om dat uit te leggen gebruik ik even een voorbeeld, dat Kerstfeest voor mij heel concreet maakte. Ik zal het wel even uitleggen, want het is wel een wat vreemd voorbeeld misschien op het eerste gehoor, namelijk dit: *Kerstfeest is Gods injectie*. Zijn er kinderen die wel eens een inenting hebben gehad? Met zo'n naald in je arm... Nou, dat is niet fijn hè? Maar het kan wel heel belangrijk zijn voor je gezondheid. Nu, als mensen ziek zijn, krijgen ze soms ook zo'n injectie, maar dan net iets anders. Dan worden er cellen ingespoten. Cellen – heel kleine dingen die je niet met het oog kan zien worden in je lichaam naar binnen gebracht via een injectie en die gaan dan in het lichaam aan de slag. Dat zie je niet, maar binnenin je lichaam gaan die cellen dan zicht ontwikkelen en die

gaan de verkeerde cellen (de ziekmakende cellen) in je lichaam weg doen. En zo wordt je van binnenuit als het goed is weer gezond. Je ziet er niets van, maar er gebeurt heel veel.

Nou, dat is Kerstfeest. God heeft deze wereld op Eerste Kerstdag lang geleden een Goddelijke injectie gegeven. Want deze wereld was namelijk ziek. Doodziek. Ja, we dachten dat wij nog heel wat waren, ondanks alle symptomen. Maar de diagnose van Godswege was wel wat realistischer en ernstiger: doodziek... Maar God wilde dat wij weer beter zouden worden. En daarom heeft God deze wereld – dit aardse lichaam – een injectie gegeven met Goddelijke stamcellen..., ja, met iets van Hemzelf. Hoe wonderlijk: God heeft *Zichzelf* gegeven aan deze wereld... om deze wereld van binnen te genezen en te zuiveren. Hij heeft *Zichzelf* gegeven in Jezus, zo onopvallend en onzichtbaar als een injectie. Maar Kerstfeest was daarom niet het einde, nee, het was het begin van het genezingsproces. Na Kerstfeest ging het verder. Na Kerstfeest kwam Pasen En er kwam genezing! De zondemacht die ons in de greep houdt en naar beneden drukt en ons soms moedeloos maakt..., hij heeft nu niet meer alle macht, maar is verslagen. De kwade machten, de invloeden, alle kapotmakende machten..., ze moet in Jezus de gekruisigde en opgestane Heer hun Meerdere erkennen. Ook de dood heeft niet meer het laatste woord. Van binnenuit gebeurde er iets, want middenin in deze wereld, in Bethlehem heeft God een naald gezet en Zijn stamcellen gegeven, ja, *Zichzelf* aan deze zieke wereld gegeven en zo genezing gebracht, heling, redding, bevrijding, rust, ruimte, een nieuw begin.

Maar zoals bij veel medische ingrepen..., het duurt soms nog heel lang voordat er echt iets zichtbaar wordt. Maar ondertussen... ondertussen gebeurt er heel wat in het lichaam... zijn er soms heel kleine stukjes te zien van de genezende werking van Gods helende ingreep en zal het lichaam dat ook zelf gaan overnemen en zullen ook andere cellen gaan meewerken... Zal ik een paar voorbeelden laten zien van zulke cellen die ook zijn gaan meewerken en bij dat genezingsproces vanuit Bethlehem worden betrokken?

De Kerstfeestviering van Lydia en de Gesprekskring: allemaal mensen bij elkaar die samen God eerden en het gezellig hadden met elkaar. Een bont gezelschap van allemaal bijzondere mensen, maar ze waren gelukkig bijzonder aardig voor elkaar. Het was goed! Het had een genezende en versterkende werking! (...) Maar ook bij de jongeren van onze gemeente zie ik e TimeForTeens: ook een hoopvol teken van Gods genezingswerk, want jongeren met elkaar aan tafel, die als ze elkaar niet vanuit de kerk kenden, nooit hadden opgezocht misschien. Maar nu samen aan tafel, gezelligheid, met elkaar delen, iets van het geloof delen... Ook hier: God in ons midden. En wat een genezende uitwerking heeft dat, de jongeren worden er ook zelf in betrokken om er zo voor elkaar te zijn!

Ook moest ik aan jeugdvereniging Yonah. Ook deze jongeren delen hier met elkaar dat Woord. Het Woord is ook in hun midden vlees geworden, tot iets van henzelf. En ook hier zie ik Gods genezingsproject vanuit Bethlehem vruchten afwerpen en worden de jongeren er zelf in betrokken. Als zij dat weer zullen doorgeven op de plekken waar zij studeren en sporten en leven, dan zal het genezingsproces vanuit Betlehem nog verder gaan en weer meer van het lichaam van de wereld kunnen laten herstellen.

God is in Christus deze wereld binnengekomen om deze wereld van binnenuit te genezen. Om redding, vreugde, heil, heling, bevrijding, liefde te brengen... *en om ons daarin mee te nemen*. Want het gaat niet om ons eigen leventje, het gaat om herstel van deze wereld. Om Gods Koninkrijk. Om Gods wereld, vol van genade en waarheid, vol van liefde en trouw.

Nu, gisteren zijn door de kinderen van de zondagsschool 25 lichtjes uitgedeeld aan oudere en gemeenteleden die een last te dragen hebben. ... En dan hebben wij nog de oogstgroot, waar veel gemeenteleden een hart mee onder de riem is gestoken. ... Maar volgende maand ook weer de Alphacursus: wie doet ermee? Wie bidt ermee? Wie helpt ermee? Zodat Kerstfeest niet alleen voor onszelf, maar voor steeds meer cellen van het lichaam van deze wereld helend zal werken.

Ik ben begonnen om te vertellen wat voor een groot wonder Kerst is: God, de allerhoogste God is mens geworden.

Ik heb vervolgens verteld hoe wonderlijk mooi dat is: God in ons midden, omdat Hij zo graag Zijn liefde en Zijn leven met ons wil delen.

Maar dat God ons menselijke bestaan heeft aangenomen, is ook en juist bedoeld om ons van binnenuit te genezen. God is in Jezus ons leven binnengekomen, als een injectie, om deze wereld van binnenuit te genezen. *En daar worden u en jij in betrokken*. Kijk maar naar de voorbeelden die ik heb laten zien. U, jij en ik wij zijn van die cellen die heilzaam worden geïnfecteerd door de woorden die wij vandaag horen en de Kerstliederen die wij vandaag zingen, maar *daarom kunnen wij niet passief blijven*. Nee, dat zou tot schade zijn van het lichaam. De liefde van God, de gerechtigheid, het recht, het omzien naar elkaar, de zorg voor de schepping, de verantwoordelijkheid voor elkaar, de hoop... het moet verder gebracht worden! Het Woord is vlees geworden, maar wil ook vandaag en morgen weer vlees worden: vlees en bloed van ons vlees en bloed.

Iemand zei eens: 'het Woord is mens geworden. Nu wij nog.' Nu, dat. Het Woord is mens geworden om ons te genezen, om ons weer echt mens te maken. En God is in de wereld gekomen om deze wereld weer vol van *Zichzelf* te maken. Nu, ik hoop dat u, jij en ik ons door dat Woord van God zullen aangesproken weten..., dat wij zullen ervaren dat God in Christus ook heel dicht bij ons persoonlijk leven gekomen is... en dat Hij ook door u en jou als mensen vlees en bloed heen zal werken om de wereld weer tot Zijn wereld te laten zijn.

Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft.